

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516217000
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7516217000.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej, v právnej veci žalobkyne Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, Sociálna poisťovňa, pobočka Košice, Festivalové nám. č.1, IČO: 30 807 484 proti žalovaným v 1. rade Y. P.Z., B.. XX.X.XXXX, Ď. Č..XXX a v 2. rade KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefánikova č.17, zast. Mgr. Daliborom Tverďákom, advokátom, Košice, Krmanova 1, v konaní o zaplatenie 10 768,22 eur s prísl. o odvolaní žalovanej v 2. rade proti rozsudku 14C/841/2016-89 z 31.7.2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom 14C/841/2016-147 z 22.3.2021 a opravným uznesením 14C/841/2016-148 z 22.3.2021 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením.
Žalobkyni nepriznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1.Okresný súd Košice - okolie (ďalej len súd) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol, že I. žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 8 614,58 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to na účet žalobcu vedený v Štátnej pokladnici, č.ú. SK56 8180 0000 0070 0015 7042, KS: 4016, VS:11117614 a II. žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

1.2.Dopĺňacím rozsudkom 14C/841/2016-148 z 22.3.2021 súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

2.1.V odôvodnení rozsudku súd o.i. uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala od žalovaných zaplatenia spoločne a nerozdielne žalovanej sumy s príslušenstvom z dôvodu, že T. W. utrpel 6.10.2005 pri dopravnej nehode ťažké ublíženie na zdraví, na následky ktorého na mieste nehody zomrel, že jeho manželke U. W. od dňa jeho úmrtia vypláca žalobca vdovský dôchodok. Ide o pravidelne priebežne vyplácanú dávku dôchodkového poistenia, pričom v období od 6.11.2013 do 5.11.2014 v celkovej výške 2 886,35 eur a to v zmysle § 238 ods.1 zák.č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, že žalovaná v 2. rade na výzvu žalobcu stanovisko, v ktorom odmieta povinnosť uhradiť nároky Sociálnej poisťovne zo škodových udalostí, ku ktorým došlo pred 1.4.2007 s tým, že doterajšie nároky Sociálnej poisťovne boli nimi dobrovoľne hradené len ako bonus pre poisteného.

2.2.Na základe predložených dôkazov súd považoval právny stav za nesporný, preto 31.10.2016 vo veci rozhodol vydaním platobného rozkazu sp.zn. 14C/841/2016-15, proti ktorému žalovaná v 2. rade podala odpor v zákonnej lehote, v ktorom uviedla, že rozporuje uplatnený nárok žalobkyne, čo do dôvodu, aj do jeho výšky, vzniesla námietku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Žalovaná v 2. rade odmietla uplatnený nárok žalobkyne z dôvodu, že ku škodovej udalosti došlo dňa 6.10.2005, t.j. pred 1.4.2007. Doterajšie nároky Sociálnej poisťovne boli hradené dobrovoľne ako bonus pre poisteného. Žalovaná v 2. rade poskytovala doposiaľ poistné plnenie vo výške 40 % z dôvodu spoluzavinenia poškodeného, pričom žalobkyňa si v tomto konaní uplatňuje nárok v plnej výške. Spoluzavinenie

poškodeného vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.1.2013 sp.zn. 7To 36/2012, kde súd konštatoval spoluzavinenie poškodeného, ktorý pod vplyvom alkoholu prechádzal nesprávnym spôsobom cez vozovku.

2.3.Súd po vykonanom dokazovaní a k aktívnej vecnej legitímácii uviedol, že je daná aktívna legitímácia žalobcu v tomto spore. Nedostatok formálneho označenia žalobcu nemalo vplyv na vecnú legitímáciu. Na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení je zrejmé, že žalobkyňa je oprávneným subjektom na podanie tejto žaloby, a to aj s poukazom na jednotné IČO Sociálnej poisťovne.

2.4.Súd vec právne posúdil podľa § 788 ods.1, § 789 ods.1 OZ, § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení platnom a účinnom ku dňu 6.10.2005 (dátum dopravnej nehody), ako aj ku dňu 5.12.2014 (teda v znení účinnom v čase doručenia výziev na náhradu škody), § 238 ods.1 zák.č.461/2003 Z.z. platného a účinného ku dňu doručenia výziev na náhradu škody, § 4 ods.1,2 písm.a/, ods.3,4 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu prevádzkou motorového vozidla (v ďalšom texte len Zákon o PZP) v znení platnom a účinnom v čase dopravnej nehody, § 4 ods.3,4 zák. o PZP v znení platnom a účinnom od 1.4.2007, § 15 ods.1 zák. o PZP (ktorého znenie je rovnaké v čase dopravnej nehody ako aj v čase uplatnenia nároku na náhradu škody), § 441 OZ a uzavrel, že pre posúdenie do akej miery sa pri dopravnej nehode podieľalo na vzniku škody aj konanie samého poškodeného vychádzal z odsudzujúceho rozsudku. Rozhodujúce je posúdenie, do akej miery sa na škodlivom výsledku podieľali jednotlivé príčiny na oboch stranách a z hľadiska porušenia právnej povinnosti škodcom a poškodeným je podstatné najmä to, o aké povinnosti išlo, aké závažné bolo ich porušenie a aký vplyv to malo na vznik škody. Ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, náhrada škody sa znižuje o mieru účasti poškodeného vo všetkých jej zložkách, z ktorých pozostáva. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že poškodený T. W. spoluzaviniel škodu na svojom zdraví, keďže pod vplyvom alkoholu nesprávnym spôsobom prechádzal cez vozovku. Výsledkom všetkých znaleckých posudkov v trestnom konaní bol však záver, že obžalovaný (žalovaný v 1. rade) v inkriminovanom čase na mieste dopravnej nehody jazdil neprimeranou a nepovolenou rýchlosťou. Rýchlosť vozidla obžalovaného bola hlavnou príčinou vzniknutej dopravnej nehody, bez ohľadu na spoluzavinenie poškodeného (viď rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7To 36/2012). Vzhľadom na uvedené súd podľa vyššie citovaného § 441 OZ dospel k záveru, že poškodený T. W. znáša následky škodovej udalosti pomerne, a to v rozsahu 20 %. Súd konštatuje, že nie je možné dať na rovnakú úroveň zodpovednosť vodiča, ktorý viedol motorové vozidlo neprimeranou a nedovolenou rýchlosťou a musel mať vedomosť, že tak môže ohroziť seba, ako aj iných účastníkov cestnej premávky, neprispôbil rýchlosťou jazdy, v dôsledku čoho zrazil chodca T. W.. Súd preto zaviazal žalovaných zaplatiť žalobkyňu titulom vyplatených dávok dôchodkového poistenia sumu 8 614,58 eur (10 768,22 - 20 %). Vykonaným dokazovaním taktiež bolo preukázané, že vodič predmetného motorového vozidla bol tunajším súdom v trestnom konaní uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví, za čo bol aj odsúdený.

2.5.K námietke žalovanej v 2. rade vo vzťahu k jej pasívnej vecnej legitímácii, poukazujúc na skutočnosť, že podľa § 4 ods.2 písm. a/ Zo PZP účinného do 31.3.2007, povinnosť nahradiť dávky dôchodkového poistenia bola upravená len vo vzťahu k poškodenému, pričom žalobkyňa nikdy nemala, nemohla mať ani nemá status poškodeného. Povinnosť výplaty vo vzťahu k Sociálnej poisťovni je u žalovanej daná až od 1.4.2007.

2.6.Pokiaľ žalovaná namietala, že je potrebné v prípade vzniku škody a zisťovania príčinnej súvislosti vychádzať z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo 32/2007, tak súd poukazuje na to, že daný rozsudok rieši otázku náhrady škody voči štátu s tým, že skutočne rozoberá aj príčinu vzniku škody a túto definuje, ale v tomto prípade podľa názoru súdu nie je možné jeho závery aplikovať na daný spor. V tomto konaní žalobkyňa jednoznačne vyplácala manželke poistenca žalobkyne jednotlivé dôchodkové dávky a robila tak na základe skutočnosti, že poistencovi žalobkyne bolo spôsobené ublíženie na zdraví v dôsledku dopravnej nehody motorovým vozidlom, ktoré bolo u žalovanej v 2. rade poistené, a teda poisťovňa všetku škodu, ktorá vznikla v súvislosti s touto dopravnou nehodou je povinná nahradiť.

2.7.Súd sa s argumentáciou žalovanej v 2. rade o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v spore nestotožnil, pretože nároky Sociálnej poisťovne, teda žalobkyne na náhradu škody vzniknutej úhradou dávok titulom vdovského dôchodku bol poisťovateľ, teda žalovaná v 2. rade, povinná uhradiť za poisteného, ktorým je žalovaný v 1. rade a táto povinnosť vznikla titulom povinného zmluvného poistenia motorového vozidla, ktorým bola škoda poškodenému spôsobená. Uvedené vyplýva z § 4 ods.2 písm. a/ zák. o PZP účinného do júna 2006, hoci Sociálna poisťovňa nie je v danom ustanovení explicitne uvádzaná. Podľa názoru súdu je však subsumovaná pod pojem poškodený, pričom žalobkyňa je poškodená práve z dôvodu, že je to ona, ktorá vyplácala dávky dôchodkového poistenia poškodenej osobe, v tomto prípade manželke poistenca žalobkyne U. W.. Iný výklad podľa názoru súdu nie je možný a nie je ani možné prijať výklad žalovanej v 2. rade, pretože v takom prípade by nutne muselo

dôjsť možno až k absurdnej situácii, kedy by napr. poškodenému najskôr musela vzniknúť škoda nevyplatením dôchodkového poistenia, ktorú by si následne poškodený musel uplatniť u poisťovateľa a aj ju preukázať a potom by už poisťovateľ, teda žalovaná v 2. rade, mohla plniť za škodcu, resp. za majiteľa motorového vozidla, ktoré bolo u nich zákonne poistené a ktorým došlo k ublíženiu na zdraví. Práve skutočnosť, že právna úprava účinná a platná do 1.4.2007 jednoznačne žalobkyňu nestavala do pozície poškodeného, zákonodarca daný stav riešil novelou, a to zák.č.110/2007 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1.4.2007, z ktorého dôvodovej správy vyplýva uvedomenie si, že regresy zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne neboli do 31.3.2007 voči poisťovniam škodami, a teda nebolo správne nazývať ich poškodeným. Na základe zák.č.110/2007 Z.z., bolo novelizované okrem iných aj § 4 ods.2 písm. a/ zák. o PZP, z ktorého ustanovenia bol vyňatý nárok okrem iných i Sociálnej poisťovne na náhradu uhradených dávok dôchodkového poistenia a zároveň bol vložený nový ods.3, v zmysle ktorého už bolo jednoznačne upravené právo poisteného domáhať sa, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom, teda okrem iných i Sociálnej poisťovni uplatnené, preukázané a vyplatené dôchodkové dávky, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom. Z uvedeného preto vyplýva, že poistený v minulosti, a teda aj v čase vzniku škodovej udalosti mal a aj v súčasnosti má právo, aby poisťovateľ, teda žalovaná v 2. rade, za neho nahradila žalobkyňu uplatnené, preukázané a vyplatené dôchodkové dávky.

2.8.Považoval za nesporné, že v čase dopravnej nehody trval poistný vzťah medzi žalovanou v 2. rade a žalovaným v 1. rade - majiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda z titulu povinného zmluvného poistenia znamená to, že v čase trvania poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je daná zodpovednosť žalovanej v 2. rade a je daná aj zodpovednosť majiteľa vozidla, ktorým bola škoda spôsobená - žalovaného v 1. rade, pričom sa nemôže jednať o solidárnu zodpovednosť. Pri tomto type záväzku, ktorý má základ v rozdielnych právnych vzťahoch, kedy osoba, ktorá má poistené vozidlo, zodpovedá podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka a poisťovňa podľa Zákona o povinnom zmluvnom poistení je vzájomné postavenie dlžníkov také, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého. Preto súd zaviazal oboch žalovaných k náhrade uplatnenej škody.

2.9.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1,2 CSP a konštatoval, že žalobkyňa aj žalovaní mali v konaní úspech čiastočný, preto vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

3.1.Žalovaná v 2. rade napadla rozsudok včas podaným odvolaním (č. I. 111 - 120), ktoré odôvodnila s poukazom na odvolacie dôvody vymedzené v § 365 ods.1 písm. b), d), f) a h) CSP, na báze nasledovnej právnej argumentácie:

3.2.K jej pasívnej vecnej legitímácii uviedla, že nie je v tomto spore pasívne vecne legitimovaná. Súd sa s uvedenou námietkou nestotožnil, a to napriek tomu, že správne aplikoval § 4 ods.2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového účinný do 31.03.2007. Dôvodom aplikácie tejto právnej úpravy je skutočnosť, že k dopravnej nehode došlo 06.10.2005. Žalobkyňa nemá postavenie poškodenej, keďže v priamej súvislosti so škodovou udalosťou žiadnu škodu neutrpela. Súd v rozpore s prejavom zákonodarcu konštatoval, že žalobkyňu možno považovať za poškodenú, keďže vyplácala dávky dôchodcovského poistenia poškodenej osobe, pričom podľa súdu iný výklad nie je možný (bod. 37 odôvodnenia rozsudku).

3.3.Jedným zo základných predpokladov vzniku zodpovednostného vzťahu je aj príčinná súvislosť medzi vznikom škody a jej následkom a v tejto súvislosti poukazovala aj na ustálenú judikatúru súdov slovenskej republiky (sp. zn. 3 Cdo 32/2007 z 29.03.2007). Odôvodnenie súdu je nesprávne, keďže nárok žalobkyne nie je založený tým, že žalovaná v 2. rade niekomu v minulosti poskytla plnenie. Žalobkyňa si voči žalovanej v II. rade uplatňuje regresný nárok z titulu zodpovednosti za škodu. Preto argumentácia, ktorá je obsahom rozhodnutia NS SR sp. zn. 3 Cdo 32/2007, a ktoré rieši existenciu škody, je plne použiteľná aj pre prejednávany prípad, pričom skutočnosť, že v danom prípade je žalovaným subjektom štát, je bez právneho významu (nemá žiaden vplyv na existenciu príčinnej súvislosti).

3.4.Výklad žalovanej v 2. rade vychádza aj z dôvodovej správy k zákonu č. 110/2007 Z. z. (bod. 4), ktorým bol novelizovaný zákon č. 381/2001 Z.z.: „Navrhovaná zmena vychádza zo skutočnosti, že regresy zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne voči poisťovniam nie sú škody, nakoľko zdravotné poisťovne a Sociálna poisťovňa nie sú v pozícii poškodenej strany." Zákonom č. 110/2007 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 01.04.2007, a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 381/2001 Z. z., bola z § 4 ods.2 písm. a) vypustená časť: „ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia" Ani v novej úprave nemá žalobkyňa status poškodenej osoby. Z obsahu § 4 ods.3 zák. č. 381/2001 Z.z. účinného od 01.04.2007 zákonodarca jednoznačne identifikuje žalobkyňu nie ako poškodenú, ale ako „príslušný subjekt, ktorá má nárok na

regresné plnenie voči poisťovateľovi za splnenia príslušných podmienok až účinnosťou od 01.04.2007. V zmysle § 28c z. č. 381/2001 Z. z. právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 1. aprílom 2007 zostávajú nedotknuté. Výklad, ktorý aplikoval súd prvej inštancie o tom, že aj v čase vzniku dopravnej nehody mala žalobkyňa nárok na náhradu škody je teda zjavne nesprávny. K dopravnej nehode, od ktorej žalobkyňa odvodzuje žalobou uplatnené plnenie došlo 06.10.2005 t. j. pred 01.04.2007. Žalovaná v 2. rade nie je pasívne vecne legitimovaná v tomto konaní z dôvodu, že povinnosť uhradiť nároky uvedené v § 4 ods.3 zákona č. 381/2001 Z. z. v znení z. č. 110/2007 Z. z. je možné uplatňovať len vo vzťahu k právnym skutočnostiam, ktoré vznikli po 01.04.2007.

3.5.Sledujúc dikciu zákona, t.j. § 238 ods.1 z. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov žalovaná v 2. rade poukazuje na to, že žalobkyňa má právo domáhať sa regresného plnenia voči žalovanému v 1. rade (ako tretej osobe), v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania a nie voči jeho poisťovateľovi (žalovanej v 2. rade).

3.6.Aktívna vecná legitímácia žalobkyne, ktorú žalovaná v 2. rade v priebehu konania namietala, keďže pobočka Sociálnej poisťovne - Košice, ako organizačná zložka Sociálnej poisťovne nemá právnu subjektivitu a citovala znenie § 120 ods.1 z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej aj „zákon o sociálnom poistení“) a § 133 ods.2 CSP. K správnomu označeniu názvu žalobkyne došlo až podaním doručeným súdu 03.04.2018, adresa sídla žalobkyne (adresou sa rozumie nielen označenie obce, ale aj ulice a orientačného a súpisného čísla sporovej strany) nie je náležite označená do dnešného dňa. Identifikačné číslo organizácie je len jedným zo znakov právnickej osoby, pričom pri nesprávnej, prípadne žiadnej identifikácii ostatných znakov nemôže byť splnená podmienka náležitej identifikácie právneho subjektu. Až riadne, t.j. náležité a presné označenie sporovej strany (v tomto prípade žalobkyne) má za následok pretrhnutie premlčacej lehoty vo vzťahu k žalobou uplatneným nárokom (viď § 112 OZ), a teda súdom uvedené konštatovanie v bode 17. a následne v bode 18. odôvodnenia rozsudku je nesprávne. Bez uvedenia názvu žalobcu a bez uvedenia jeho adresy sídla chýbajú dva z troch identifikačných znakov právnickej osoby vymedzené priamo zákonom (obdobne ako pri fyzickej osobe, táto by bola identifikovaná len dátumom narodenia, resp. rodným číslo, avšak správne meno a priezvisko, ako aj bydlisko takejto osoby by absentovalo). Vzhľadom na uvedené je žalovaná v 2. rade vznesená námietka premlčania dôvodná.

3.7.Argumentácia žalobkyne, že podľa § 178 ods.1 písm. f) zák. č. 461/2003 Z.z. do pôsobnosti pobočky patrí uplatňovať právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá Sociálnej poisťovni vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, je nedôvodná, keďže predmetom konania voči žalovanej v II. rade nie je nárok na náhradu škody. Bez ohľadu na vyššie uvedené podľa § 178 ods.2 zák. č. 461/2003 Z.z., pobočka vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jej pôsobnosti v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci, t.j. pobočka nevystupuje a nie oprávnená vystupovať vo „vlastnom mene“, ako to bolo v tomto konaní, ale len v mene Sociálnej poisťovne.

3.8.Vo vzťahu k posúdeniu spoluzavinenia poškodeného (T. W.), súd poukázal na závery rozsudku Okresného súdu Košice-okolie, sp. zn. 6T/116/2008, ako aj rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 7To/36/2012, kde je konštatované spoluzavinenie poškodeného (T. W.) pri vzniku dopravnej nehody zo 06.10.2005. Súd len stroho uviedol, že p. T. W. znáša následky škodovej udalosti pomerne v rozsahu 20 %. Žalovanej v 2. rade nie je zrejmé, na základe čoho dospel súd k záveru o miere spoluzavinenia poškodeného práve v rozsahu 20 % (a nie napr. 30%, 40% za správnu) a poukázal na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 5Cdo/215/2015.

3.9.Požitie alkoholu účastníkom cestnej premávky - chodcom (§ 2 písm. j) zák. č. 315/1996 Z.z. o cestnej premávke - právna úprava účinná v čase dopravnej nehody) je konaním, ktoré je potrebné posúdiť vždy individuálne. Na takéto konanie je potrebné vziať osobitný zreteľ v prípade, ak tento účastník svojím správaním (nedisciplinované konanie v dôsledku požitia alkoholu) spoluzavinil vznik dopravnej nehody.

3.10.Zákon č. 315/1996 Z.z. o cestnej premávke (ďalej aj „zákon č. 315/1996 Z.z.“) upravuje pravidlá správania sa na cestách tak vodičmi, ako aj chodcami a citoval § 3 ods.1,2, § 53 ods.1,2,3 z. č. 315/1996 Z.z.

3.11.V zmysle v tom čase platnej úpravy bola z. č. 315/1996 Z.z. uložená povinnosť chodcom ako účastníkom cestnej premávky správať sa disciplinovane a ohľaduplne, tak aby sa zachovala bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky. Poškodený bol povinný pri prechádzaní cez cestu mimo priechodu pre chodcov dodržiavať zákonom uložené povinnosti (najmä povinnosť presvedčiť sa, pre vstupom na vozovku, že tak môže urobiť bez nebezpečenstva; prechádzať cez vozovku mimo priechodu pre chodcov, len ak s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť jazdy prichádzajúcich vozidiel nedonúti ich vodičov na zmenu smeru alebo rýchlosti jazdy; zákaz vstupovať na vozovku, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť; povinnosť pri prechádzaní cez cestu prednostne použiť priechod pre chodcov, atď.).

3.12. Zároveň je zrejmé, že poškodený porušil okrem iného aj zákonom uloženú všeobecnú prevenčnú povinnosť uloženú jej v zmysle § 415 OZ.

3.13. Žalovaná v 2. rade považuje rozsah spoluzavinenia poškodeného určeného súdom (v rozsahu 20%) za absolútne neprimeraný, vo vzťahu k okolnostiam vzniku dopravnej nehody, poukazujúc na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Košice okolie, zn. sp. zn. 6T/116/2008 (ďalej aj „Rozsudok Okresného súdu Košice-okolie v trestnej veci“), kde súd dospel k záveru, že: „dopravná nehoda ako následok bola zapríčinená dvoma príčinami a to protiprávnym konaním obžalovaného, ktorý výrazne prekročil maximálnu dovolenú rýchlosť v obci a tiež protiprávnym konaním poškodeného, ktorý evidentne pod vplyvom alkoholu nesprávne odhadol dopravnú situáciu a svoje schopnosti, nedostatočne posúdil nebezpečenstvo a rozhodol sa prejsť cez vozovku, pričom na vozovke sa zastavil a otáčal späť.“ Ďalej poukazuje na závery znaleckého dokazovania, že: „ak by len jeden z týchto prvkov nebol splnený je dôvodné predpokladať, že by nebolo došlo k zrážke vozidla s chodcom.“ Súd konštatuje, že v danom prípade ide o spolupôsobenie oboch príčin (viď str. 12 odôvodnenia Rozsudku Okresného súdu Košice-okolie v trestnej veci). V predmetnom trestnom konaní bolo preukázané, že jednou z dvoch hlavných príčin vzniku dopravnej nehody bola aj nesprávna technika prechádzania cez cestu zo strany poškodeného. Poškodenému v čase vzniku dopravnej nehody bola nameraná prítomnosť alkoholu v krvi a to 2,86 ‰, čo je stav ťažkej opitosti. Stav ťažkej opitosti spôsobuje dezorientáciu osoby, v priestore a čase. Motorika osoby v takomto stave je rozvrátená a táto má nekoordinované pohyby (subjekt sa pohybuje často „po štyroch“). Uvedený stav je spojený s ťažkým útlmom, úniki moču, stolice, zvracaním.

3.14. Poškodený vzhľadom na stupeň opitosti objektívne nebol spôsobilý sa náležite presvedčiť, či môže bezpečne vstúpiť na vozovku a túto bezpečne prejsť. Uskutočnenie adekvátneho rozumného úsudku, ako aj schopnosť plynulo a v primeranej rýchlosti prejsť cez vozovku, bola zo strany poškodeného značne obmedzená. Skutočnosť, že sa poškodený ťačkal, pričom na cestu vkročil aj napriek tomu, že tam v tom čase premávali vozidlá, bola potvrdená aj svedeckou výpoveďou svedka T. (viď str. 2 odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Košice-okolie v trestnej veci). Navyše poškodený pri prechádzaní cez vozovku zastavil a otáčal späť, pričom podľa výsledkov znaleckého dokazovania znalca N. W.O., ak by poškodený nezastal a neotáčal sa a vozidlo žalovaného v I. rade by sa ďalej pohybovalo rýchlosťou akou šlo, žalovaný v 1. rade by poškodeného šuchol a zvalil by ho prúd vzduchu, no nezrazil by ho. Podľa znalca správanie poškodeného považuje za neštandardné, chodec porušil všetko, čo porušiť mohol. (str. 6 odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Košice-okolie v trestnej veci). Ako ďalej vyplýva z výsledkov trestného konania poškodený prechádzal cez cestu vo večerných hodinách (06.10.2005 okolo 20.00 hod) mimo priechodu pre chodcov (str. 13 odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Košice-okolie v trestnej veci) a citoval z rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 20Co/93/2012 zo dňa 18.06.2013. V obdobných prípadoch súdy rozhodli o miere spoluzavinenia poškodeného aj vo vyššej miere - viď napr. rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 13C/88/2010, právoplatný 25.05.2012, kde súd konštatoval mieru spoluzavinenia poškodeného v rozsahu 70 %, v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 17C/109/2002 súd konštatoval mieru spoluzavinenia poškodeného v rozsahu 80 %. S poukazom na vyššie uvedené boli príčinami vzniku kolízie (dopravnej nehody) protiprávne konanie poškodeného a súčasne protiprávne konanie žalovaného v 1. rade. V danom prípade ide o spolupôsobenie oboch príčin, pričom pri absencii jednej z nich by k vzniku kolízie nedošlo. Protiprávne konanie poškodeného a protiprávne konanie žalovaného v 1. rade pri vzniku dopravnej nehody je potrebné posúdiť minimálne v rovnakom pomere, t. j. 50 : 50.

3.15. Nevykonanie navrhnutých dôkazov - Súd nevykonal dôkaz-výsluch žalovaného v 1. rade, ktorý opakovane navrhovala žalovaná v 2. rade, k zisteniu rozhodujúcich skutkových okolností pre posúdenie spoluzavinenia poškodeného. Pojednávanie odročené na 21.12.2017 malo byť uskutočnené za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Z obsahu súdneho spisu (viď čl. 68 Úradný záznam) vyplýva, že sa uvedené pojednávanie neuskutočnilo z dôvodu vykonania ďalšieho dokazovania. Na pojednávaní konanom 17.07.2019 súd zamietol opätovný návrh žalovanej v 2. rade na vykonanie dokazovania výsluchom žalovaného v 1. rade a žiadne ďalšie dokazovanie nevykonal. Uvedený postup súdu je možné považovať za prekvapivý a nehospodárny. Súdu nevyužil žiadne z poriadkových opatrení (napr. poriadková pokuta, prípadne predvedenie) voči žalovanému v 1. rade, aby zabezpečil jeho účasť na pojednávaní.

3.16. Žalovaná v 2. rade namietala nedostatočné odôvodnenie rozsudku s poukazom na § 220 ods.2 CSP, ktoré považuje za nedostatočné, nejasné a zmätočné a z uvedeného dôvodu za arbitrárne. Nedostatočne odôvodnené rozhodnutie porušuje ústavou garantované právo žalovanej na spravodlivý súdny proces.

3.17. Odôvodnenie súdu, prečo považuje mieru spoluzavinenia poškodeného na vzniku škodovej udalosti v rozsahu 20 % nie je žiadnym spôsobom odôvodnené. Súdu sa nijako nevysporiadal ani so

skutočnosťou, že pre podaním žaloby, rozsah plnenia voči žalobkyňi predstavoval 60 % z uplatňovaných nárokov, čo žalobkyňa žiadnym spôsobom nenamietala a nepožadovala doplatenie ďalšieho plnenia. Súd sa náležite nevysporiadal ani so vznesenou námietkou premlčania, keď len stroho konštatoval, že na túto neprihliada (viď bod 18. odôvodnenia rozsudku). Za vnútorne rozporné a z tohto dôvodu za nepresvedčivé a nezrozumiteľné je možno považovať odôvodnenie v bode 37. rozsudku, kde súd v súvislosti s námietkou nedostatku vecnej legitímácie žalovanej v 2. rade na jednej strane uvádza, že žalobkyňa je poškodená v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) z. č. 381/2001 Z.z., a v tom istom bode uvádza, že: „Práve skutočnosť, že právna úprava účinná a platná do 1.4.2007 jednoznačne žalobkyňu nestavala do pozície poškodeného, zákonodarca daný stav riešil novelou, a to zák.č.110/2007 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1.4.2007, z ktorého dôvodovej správy vyplýva uvedomenie si, že regresy zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne neboli do 31.3.2007 voči poisťovniam škodami, a teda nebolo správne nazývať ich poškodeným.“ V bode 38. odôvodnenia Rozsudku súd konštatuje dôvody prečo sa v danom prípade nemôže jednať o solidárnu zodpovednosť žalovaných subjektov, avšak výrokom rozhodnutia sú žalovaní zaviazaní spoločne a nerozdielne, t.j. solidárne.

3.18.S poukázaním na vyššie uvedené žalovaná navrhla, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP zmenil rozsudok Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. sp. zn. 14C/841/2016 z 31.07.2019 tak, že žalobu žalobcu zamietne a zároveň zaviazže žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania aj konania pred súdom prvej inštancie alebo, aby odvolací súd v zmysle § 389 CSP zrušil rozsudok Okresného súdu Košice- okolie sp. zn. sp. zn. 14C/841/2016 z 31.07.2019 a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4.K odvolaniu žalovanej v 2. rade sa vyjadrila žalobkyňa (č. I. 126), ktorá považuje postup súdu za správny, vykonané dokazovanie bolo dostatočné s náležite zisteným skutkovým stavom a žalobkyňa sa v plnej miere stotožňuje s právnym posúdením veci a následným rozhodnutím a navrhla, aby odvolací súd po preskúmaní veci zamietol odvolanie žalovanej v 2. rade ako bezdôvodné.

5.K vyjadreniu žalobkyne žalovaná v 2. rade uviedla (č. I. 131), že v plnom rozsahu zotrváva na svojej doterajšej argumentácii, ktorá je obsahom jej odvolania voči rozsudku Okresného Košice - okolie, sp. zn. 14C/841/2016 podaného 14.08.2019.

6.1.Odvolací súd, pred čím pristúpil k vecnému prejednaniu odvolania zistil, že rozsudkom nebolo rozhodnuté o celom predmete konania a preto bola vec vrátená súdu prvej inštancie, ktorý dopĺňacím rozsudkom z 10.3.2021 v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a opravným uznesením z 22.3.2021 opravil v záhlaví rozsudku tunajšieho súdu č.k. 14C/841/2016 - 89 zo dňa 31.7.2019 predmet konania, ktorý správne má znieť: „v konaní o zaplatenie 10 768,22 eur.“

6.2.Dopĺňací rozsudok nebol odvolaním napadnutý, preto nebol podrobený prieskume v odvolacom konaní.

7.Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej v 2. rade ako podané včas (§ 362 v spojení s § 367 ods. 2 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods.1 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b), d), f), h) CSP a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny, preto ho potvrdil podľa § 387 ods.1,2 CSP, lebo sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

8.Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku, a odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci a odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

9.1.Žalovanou v 2. rade uplatnené odvolacie dôvody nie sú dané.

9.2.K námietkam žalovanej v 2. rade uplatneným v odvolaní a na zdôraznenie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

10.1. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobkyňa plní vdovský dôchodok manželke neb. T. W. (U. W.) v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného v 1. rade, ktorý bol v trestnom konaní 6T 116/2008 uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví.

10.2. V spore mal súd preukázanú skutočnosť, že žalovaný v 1. rade škodca (vinník dopravnej nehody) bol poistený u žalovanej v 2. rade na základe platne uzavretej poisťovnej zmluvy, predmetom ktorej bolo poistenie osobného motorového vozidla, patriaceho žalovanému v 1. rade.

11. Žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok na náhradu škody (vyplatené dávky dôchodkového poistenia za obdobie 6.11.2013 do 5.11.2014, ktorých rozsah špecifikovala), na zaplatenie ktorej žiadala zaviazat' žalovaných v 1. a 2. rade.

12. Žalovaná v 2. rade namietala jej pasívnu legitimáciu, pričom jej nedostatok vyvodzovala z § 4 ods.2 písm. a) z. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu pôsobenú prevádzkou motorových vozidiel.

13. Podľa § 4 ods.2 písm. a) z. č. 381/2001 Z. z. (platný v čase vzniku dopravnej nehody k 6.10.2005) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, ako aj škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia.

14.1. Podľa § 4 ods.2 z. č. 381/2001 Z. z. (platný od 1.4.2007) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

14.2. Podľa § 4 ods.3 z. č. 381/2001 Z. z. (platný od 1.4.2007) poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradit' týmto subjektom.

15. Podľa § 28c ods.6 z. č. 381/2001 Z. z. Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2007 právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 1. aprílom 2007 zostávajú nedotknuté.

16. Podľa § 822 OZ z poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby v prípade poisťovnej udalosti poisťovateľ nahradil podľa poisťných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá (škodu má v princípe vždy uhradiť škodca).

17.1. Základným zodpovednostným vzťahom je vzťah medzi poisteným škodcom a poškodeným.

17.2. Súčasne existuje nadstavbový poisťno-právny vzťah, a to medzi poisťovateľom a poisteným, ktorým škodca prostredníctvom poistenia zodpovednosti za škodu sa chráni pred vlastnou zodpovednosťou za škodu. Poškodený nie je v žiadnom priamom právnom vzťahu s poisťovateľom.

17.3. Z tohto hľadiska je potrebné preskúmať právne postavenie poškodeného, ak sa má škoda hradit' nie priamo škodcom, ale jeho poisťovateľom.

18.1. Poisťný vzťah je akcesorický právny vzťah, ktorý zaväzuje poisťovateľa a poisteného, nie je izolovaný od základného zodpovednostného vzťahu, ktorý vzniká medzi poisteným škodcom a poškodeným. Medzi oboma druhmi právnych vzťahov dochádza totiž k vzájomnej interakcii, čo bezprostredne pôsobí nie len na právny vzťah poškodeného a škodcu, ale dokonca na právny vzťah medzi poisťovateľom a poškodeným.

18.2. Je nepochybné, že účastníkom poistenia zodpovednosti je poisťovateľ a poistený, a že poškodený nie je účastníkom poisťného právneho vzťahu medzi poisteným a poisťovateľom. Formou realizácie ochrany poškodeného je úprava, na základe ktorej poisťovateľ má poisťnú náhradu plniť priamo poškodenému (§ 823 OZ).

18.3.Podľa z. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, poškodený môže priamo proti poisťovni uplatniť nárok na náhradu škody.

18.Podľa § 15 ods.1 PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

19.1.Právo poškodeného na uspokojenie nároku na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, s ktorým škodca uzavrel poisťnú zmluvu je najvyššou formou ochrany poškodeného.

19.2.Existencia poisťných právnych vzťahov nemení záväzkový vzťah medzi poškodeným a poisteným škodcom. Pokiaľ poškodenému nie je vyplatený nárok, môže svoj nárok na náhradu škody, v prípade poisťnej zmluvy - PZP, uplatniť prostredníctvom súdu, v tomto prípade proti škodcovi, ale aj poisťovni. Poškodený si teda môže právo na náhradu škody uplatniť buď u osoby, ktorá zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (prevádzkovateľ a vodič) alebo priamo u poisťovateľa škodcu (§ 15 PZP), alebo u škodcu a jeho poisťovateľa súčasne. Poškodený má právo len „obísť“ škodcu a domáhať sa náhrady škody priamo proti poisťovateľovi. Ak sú obidvaja žalovaní v jednom konaní, majú postavenie samostatných spoločníkov, nevzniká medzi nimi pasívna solidarita (NS ČR sp. zn. 25Cdo/499/2002).

20.1.V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že medzi žalobkyňou a žalovanou v 2. rade neexistuje žiaden zmluvný poisťný vzťah, ale povinnosť žalovanej v 2. rade vyplýva priamo z právneho predpisu.

20.2.Námietka žalovanej v 2. rade, že právne vzťahy vzniknuté z poistenia zodpovednosti pred 1. aprílom 2007 zostávajú nedotknuté (§ 28c ods.6) je pre vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou v 2. rade irelevantná.

20.3.Najskôr dňom účinnosti z. č. 381/2001 Z. z., v znení z. č. 188/2006 Z. z. (k 1.4.2007) bola žalovaná v 2. rade povinná hradiť žalobkyni plnenia podľa § 4 ods.3 vyplývajúce z poisťného vzťahu medzi žalovaným v 1. rade a žalovanou v 2. rade za škodnú udalosť, ktorá vznikla 6.10.2005 v nadväznosti na § 238 ods.1 z. č. 461/2003 Z. z. o Sociálnej poisťovni.

20.4.Odvolací súd však zastáva názor, že táto povinnosť žalovanej v 2. rade vyplývala aj zo znenia § 4 ods.2 platného k 31.3.2007 (ako škody vzniknutej úhradou nákladov zdravotnej starostlivosti, dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia) lebo žalobkyni by povinnosť výplaty dávok (vdovský dôchodok) neexistovala, nebyť škodovej udalosti a zavineného protiprávneho konania žalovaného v 1. rade, teda žalobkyni takouto úhradou vzniká škoda v priamej súvislosti so škodovou udalosťou tak ako to definuje § 238.

21.1.Podľa § 238 ods.1 z. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

21.2.Podľa § 238 ods.2 z. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení škoda podľa odseku 1 nie je dávka vyplatená poberateľovi dávky v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania.

21.3.Podľa § 238 ods.3 z. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení treťou osobou nie je platiteľ poisťného na úrazové poistenie, ani zamestnanci tohto platiteľa, ak je úrazová dávka vyplácaná z úrazového poistenia tohto platiteľa.

21.4.Podľa § 238 ods.4 z. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení na účely náhrady škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok, sú orgány verejnej správy, fyzické osoby a právnické osoby povinné bezplatne poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť, najmä predkladať v lehote, ktorú Sociálna poisťovňa určila, požadované doklady a oznamovať potrebné údaje.

21.5.Podľa § 238 ods.5 z. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

21.6.Podľa § 238 ods.6 z. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

22.1.V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR z 20.3.2019 sp. zn 8Cdo/149/2018, v ktorom najvyšší súd zaujal stanovisko k § 238 ods.1 z. č. 461/2003 Z. z. o Sociálnej poisťovni,

že hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva Sociálnej poisťovne na náhradu škody vzniknutej výplatom dôchodkovej dávky je § 238 ods.1 z. č. 461/2003 Z. z. V uvedenom rozhodnutí prijal najvyšší súd právne závery k otázke zavinenia tretej osoby. Konštatoval, že tento osobitný predpis otázku zavinenia neupravuje, preto treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§ 441 OZ). Poukázal na to, že § 238 ods.1 z. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení priznáva Sociálnej poisťovni špecifické práva požadovať náhradu poskytnutých dávok a náhradu škody od tretích osôb v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči poberateľovi dávky. Ak bola poisťencovi poskytnutá niektorá z uvedených dávok, ale vznik jeho nároku na dávku nebol zapríčinený zavineným protiprávnym konaním tretej osoby, nemá Sociálna poisťovňa v zmysle citovaných ustanovení regresné právo na náhradu dávky (škody). To znamená, že tretia osoba má povinnosť nahradiť poskytnuté dávky alebo nahradiť škodu Sociálnej poisťovni len v takom rozsahu, v akom je jej zavinené protiprávne konanie v príčinnej súvislosti s poskytnutými dávkami, na ktoré poisťencovi vznikol nárok v dôsledku konania tretej osoby. V rozsahu, v akom sa na vzniku nároku poistenca na poskytnutie dávky podieľali iné okolnosti, prípadne v akom rozsahu bol spôsobený spoluzavinením poistenca, tretia osoba nezodpovedá.

22.2.Z uvedeného vyplýva, že aj pri nároku Sociálnej poisťovne na náhradu poskytnutých dávok od tretích osôb podľa citovaného ustanovenia, treba skúmať mieru zavinenia poberateľa dávok, lebo v rozsahu, v akom bolo jeho zavinenie (spoluzavinenie) príčinou vzniku nároku na poskytnutie dávok, nemá tretia osoba voči Sociálnej poisťovni povinnosť nahradiť poskytnuté dávky, resp. nahradiť škodu vzniknutú výplatom dávok.

22.3.Odvolací súd poukazuje na rozsudky NS SR z 27.11.2003 sp. zn. 2 Cdo 91/2003 a z 26.5.2004 sp. zn. 4 Cdo 21/2004.

22.4.Pre priznanie regresných nárokov Sociálnej poisťovne (t. j. náhrady dávok resp. náhrady škody) vyplývajúcej z osobitného občianskoprávneho vzťahu upraveného vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami je vždy rozhodujúci prvok zavinenia tretej osoby (viď tiež v nich použité slovné spojenia v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania), a to bez zreteľa na to, či v prípade tejto tretej osoby prichádzala v inom právnom vzťahu do úvahy jej objektívna zodpovednosť. Zavinenie, ako subjektívna kategória, je v prípade tohto občianskoprávneho zodpovednostného vzťahu neopomenuteľným predpokladom vzniku zodpovednosti. Keďže osobitné predpisy (zákon č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni a zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení) otázku zavinenia (spoluzavinenia) v tomto zodpovednostnom vzťahu neupravujú, treba vychádzať zo všeobecnej úpravy (§ 420 a § 441 Občianskeho zákonníka).

23.V kontexte citovaných zákonných ustanovení a rozhodnutí NS SR možno uzavrieť, že žalobkyni výplatom dávok vznikla škoda, ktorú môže žiadať ako od žalovaného v 1. rade aj žalovanej v 2. rade. Žalovaná v 2. rade má v spore pasívnu legitimitáciu.

24.Žalovaná v priebehu celého konania, aj v podanom odvolaní namietala, že žalobkyňa v dôsledku nesprávneho označenia nemá aktívnu vecnú legitimitáciu, lebo ako organizačná zložka poisťovne nemá právnu subjektivitu a poukázala pri tom na § 120 ods.1 z. č. 461/2003 Z. z..

25.1.Námietka žalovanej v 2. rade je nedôvodná a to s poukazom na § 124 a 127 z. č. 461/2003 Z. z.

25.2.Podľa § 124 z. č. 461/2003 Z. z. organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú ústredie a pobočky.

25.3.Podľa § 127 ods.1 z. č. 461/2003 Z. z. pobočku riadi riaditeľ pobočky a za jej činnosť zodpovedá generálnemu riaditeľovi.

25.4.Podľa § 127 ods.3 z. č. 461/2003 Z. z. riaditeľ pobočky koná v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do pôsobnosti pobočky. Počas jeho neprítomnosti zastupuje riaditeľa pobočky ním poverený vedúci zamestnanec pobočky.

26.Vychádzajúc z citovaných ustanovení riaditeľ pobočky bol oprávnený podať žalobu za Sociálnu poisťovňu, podpísať ju a konať za ňu pred súdom. Upresnením označenia žalobkyne nedošlo k žiadnej zmene v osobe žalobkyne, preto nedôvodná je námietka žalovanej v 2. rade, že až 3.8.2018 došlo k účinnému uplatneniu práva žalobkyne a v tejto súvislosti vzniesla žalovaná v 2. rade námietku, že nárok je premlčaný.

27.Podľa § 120 ods.5 z. č. 461/2003 Z. z. právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli

vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

28. Predmetom konania sú vyplatené dávky dôchodkového poistenia za obdobie 6.11.2013 do 5.11.2014, žaloba bola podaná 21.10.2016, teda nárok z dávky vyplatenej 6.11.2013 a ani ostatné nároky nie sú premlčané, lebo boli uplatnené v trojročnej premlčacej dobe.

29.1. Ďalšia námietka žalovanej, uplatnená v podanom odvolaní, sa týka stanovenia rozsahu spoluzavinenia chodca (neb. T. W.), pričom tvrdí, že jeho spoluzodpovednosť na nehode bola v rozsahu 50%.

29.2. Prvoinštančný súd stanovil pomer zodpovednosti 20% chodca a 80% vodiča motorového vozidla.

29.3. Odvolací súd je toho názoru, že takto určený pomer je správny a nemôže prvoinštančnému súdu vytknúť ani tú skutočnosť, že pri jeho určení vychádzal z pomeru určeného a zisteného v trestnom konaní.

29.4. Odvolací súd zastáva názor, že primárna je zodpovednosť vodiča (žalovaného v 1. rade) a v trestnom konaní bolo preukázané, že ten porušil z. č. 315/1996 Z. z. o cestnej premávke tak, že jazdil neprimeranou a nedovolenou rýchlosťou (v obci 107 km/h).

29.5. Odvolací súd zastáva názor, že žalovanou v 2. rade navrhovaný rozsah spoluzavinenia by prichádzal do úvahy, ak by neb. T. W. nebol účastníkom dopravnej nehody ako chodec, ale ako vodič nejakého dopravného prostriedku.

29.6. V prejenávanom spore bezpochyby neb. T. W. porušil prevenčnú povinnosť vyplývajúcu mu z § 415 OZ a aj povinnosti vyplývajúce zo zákona o cestnej premávke (správať sa ohľaduplne a disciplinovane), preto mu bolo určené spoluzavinenie v rozsahu 20%, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje.

30. Námietka žalovanej v 2. rade, že súd nevykonal dôkaz - výsluh žalovaného v 1. rade je nedôvodná, lebo súd v konaní mal k dispozícii rozsudok 6T 116/2008 z 19.12.2011, pričom je málo pravdepodobné, aby žalovaný v 1. rade uviedol iné skutočnosti ako v trestnom konaní, najmä s prihliadnutím na značný časový odstup (skutok sa stal 6.10.2005), keď konanie bolo vedené po viac ako po 10 rokoch.

31. Tvrdenie žalovanej v 2. rade, že odôvodnenie rozsudku je nepresvedčivé a rozsudok nespĺňa zákonom stavené požiadavky je nedôvodné, ide len o jej subjektívny názor, lebo odôvodnenie napadnutého rozsudku je dostatočné, v súlade s kvalitatívnymi požiadavkami, ktoré naň kladie súdna prax.

32. Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

33. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. V odvolacom konaní žalovaná v 2. rade nebola úspešná, ale úspešnej žalobkyni, žiadne trovy v súvislosti s nim nevznikli, preto žalobkyni nebolo priznané právo na náhradu trov odvolacieho konania.

36. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.